

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Aan het college van burgemeester
en wethouders van de gemeente Gemert-Bakel
t.a.v. dhr. M. van Veen, Burgemeester
Postbus 10.000
5420 DA Gemert

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Rijnstraat 8
2515 XP DEN HAAG
telefoon 088-7157000
postadres postbus 30203
2500 GE DEN HAAG

datum	8 november 2022	inlichtingen bij	Ton Jeursen
onderwerp	Formeel verzoek	telefoon	06-21340614
ons kenmerk		e-mail	tonjeursen@coa.nl
		bijlage(n)	Vragenlijst en brochure

Geacht college,

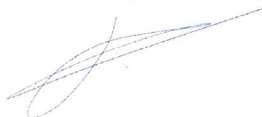
Op 20 oktober jl. hebben wij een reactie van het college ontvangen op ons formeel verzoek. De meegeleverde vragenlijst hebben wij zorgvuldig in behandeling genomen. De beantwoording van de vragen is als bijlage opgenomen.

Wij begrijpen heel goed dat de gemeenteraad vragen heeft bij het opzetten van een opvanglocatie. Wij hopen met beantwoording van de door het college aangeleverde vragenlijst te hebben voorzien in de informatiebehoefte. Uiteraard zijn wij beschikbaar de antwoorden mondeling toe te lichten. Zowel de contactpersoon in de aanhef van deze brief als de regiomanager en bestuurder zijn hiervoor desgewenst beschikbaar. Om ook te kunnen voorzien in het voorlichten van praktijkvoorbeelden, bieden wij aan om een locatiebezoek te plannen met de raad. Ons voorstel is om de raad mee te nemen naar een bestaande opvanglocatie in de buurt, een rondleiding te bieden en ruimte te geven voor vragen aan onze medewerkers en bewoners.

Tot slot willen wij graag benadrukken dat de vraag naar opvangplekken hoog is. Niet alleen op dit moment, maar ook de komende periode is de prognose van instroom hoog. Daarom is COA nog steeds met man en macht op zoek naar nood- en reguliere opvanglocaties. Een opvanglocatie in uw gemeente zal bijdragen aan de oplossing van dit nationale maatschappelijke probleem.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet en zijn uiteraard bereid dit bericht nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Centraal Orgaan opvang asielzoekers,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anthony Slinkert', written over a faint horizontal line.

Anthony Slinkert
Regio Uitvoering Zuid
Regiomanager

Vragen t.b.v. het COA

Algemeen

1. Het college wil dat het COA in het proces om te komen tot de opvang van asielzoekers een sterkere, meer zichtbare rol inneemt. Tot nu toe is de rol van het COA te afwezig. Hoe ziet het COA haar rolname in het verdere proces?
Het COA is zeker bereid een zichtbare rol in te nemen. Van belang is dat de gemeente en het COA samen en eensgezind optrekken. De rol van het COA wisselt per fase. Voor de definitieve komst van de locatie heeft de gemeente het voortouw en ondersteunen wij waar mogelijk, onder andere door aanwezigheid bij bijeenkomsten en door middel van het leveren van expertise. Zodra de gemeente een besluit over ons formeel verzoek heeft genomen, zal de rol en de zichtbaarheid van het COA veranderen en zal het COA meer in de lead komen.
2. Voor het college is het uitgangspunt dat de benodigde investeringen en aanvullende voorzieningen niet op de gemeentelijke begroting mogen drukken, ook als het gaat om onvoorzienbare zaken. Dus dit moet ten laste komen van het COA/Rijk. In hoeverre kan het COA dit financiële uitgangspunt toezeggen/borgen?
In het Faciliteitenbesluit zijn richtlijnen opgenomen voor de financiële tegemoetkomingen. Zie ook: <https://www.coa.nl/nl/financiele-regelingen-voor-gemeenten>. Dit vormt de basis van onze afspraken met alle gemeenten en blijken in de praktijk voldoende. Als deze regelingen in een specifieke situatie op punten onvoldoende zijn, gaan we daarover in gesprek, eventueel samen met het Ministerie van Justitie en Veiligheid.
3. Het college vraagt aandacht voor de verhouding van het aantal op te vangen asielzoekers ten opzichte van de kosten voor het benodigde voorzieningenniveau. Wat is voor het COA de ondergrens in relatie tot het voorzieningenniveau?
Via onderstaande link zijn de algemene richtlijnen beschreven die het COA hanteert bij het beoordelen van potentiële nieuwe locaties. Daarnaast vraagt elke locatie om een eigen aanpak. Het voorzieningenniveau ligt bij een reguliere asielopvang hoger dan bij een noodopvang. Daarnaast zijn de kosten in verhouding lager bij een grotere opvanglocatie, dan bij kleinere opvanglocaties. In het artikel van Omroep Brabant wordt dit toegelicht.
<https://www.coa.nl/nl/vastgoed>
<https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4169835/coa-legt-uit-waarom-een-klein-asielzoekerscentrum-zo-moeilijk-is>
4. Wat voor type mensen kunnen er straks (eventueel) naar Bakel komen? Denk hierbij aan hoe lang al in procedure, kansrijk/kansarm, nationaliteit, gezinnen of alleenstaande etc.
De instroom is leidend voor de samenstelling in de opvanglocatie. De toekomstige bewoners zijn een afspiegeling van de samenstelling van de instroom. Onze ervaring is dat een evenwichtige en gemengde samenstelling het beste werkt.
5. Is er al gekeken naar de verspreiding van het aantal mensen over de gehele gemeente Gemert-Bakel of is dit voor het COA sowieso een no-go?
Zie vraag 3.
6. Hoe ziet het COA de combinatie van plaatsing units en nieuwbouw in een tijdsbestek van 2 jaar? We willen hier graag een proces en planning van zien want vragen ons af of en hoe dit dan moet gebeuren.
In het formele verzoek is aangegeven dat er plannen zijn voor de korte en voor de lange termijn. Na besluitvorming van de gemeente, zal het COA de planvorming voor de korte

en lange termijn gaan starten. Vervolgens gaan we daarover met de gemeente in gesprek, zodat we daarin samen kunnen optrekken. Mededelingen over proces en planning kunnen nu dan ook nog niet worden gedaan.

7. Er is op dit moment, zoals verwacht, een enorme onrust onder onze inwoners. Hoe denkt het COA (eventueel in samenspraak met Gemeente en de Zorgboog) deze onrust weg te nemen?

De aankondiging van een azc leidt op meer plaatsen tot onrust. Wij zullen, samen met de gemeente, door middel van voorlichting proberen de onrust en zorgen zoveel mogelijk weg te nemen. Na positieve besluitvorming van de gemeente, informeert het COA de omgeving en betrokken partijen periodiek over de plannen en de stand van zaken. Doorlopend zal COA goed contact blijven houden met de omgeving, ook na opening van de opvanglocatie. Het COA kan de onrust niet helemaal wegnemen, wij kunnen alleen informeren over de plannen en het proces. Wel is onze ervaring dat de onrust verdwijnt en omslaat in meer neutrale en vaak positieve gevoelens, zodra een locatie enige tijd open is en mensen zien hoe het gaat.

8. Er komen inkomsten naar de gemeente als compensatie. Aan welke bedragen moeten we dan denken? Wie is hier goed mee? Zorgboog, Gemeente, Bakel, bewoners omliggende locaties?

In het Faciliteitenbesluit zijn de bedragen vastgesteld die de gemeente ontvangt voor een opvanglocatie. Ter verduidelijking worden deze hieronder, onder voorbehoud, vermeld.

Indien het Noodopvang betreft dan geldt artikel 5 vanuit het Faciliteitenbesluit en is de vergoeding € 18,15,- per persoon per maand. Deze vergoeding wordt halfjaarlijks achteraf door het COA betaalbaar gesteld. Bij noodopvang is er meer mogelijkheid eenmalige kosten extra te financieren.

Voor de reguliere voorbereidingskosten vanwege de vestiging van een nieuw opvangcentrum ontvangen gemeenten een eenmalige tegemoetkoming in de kosten van € 11.345,- (artikel 6, Faciliteitenbesluit).

Voor reguliere opvang is meestal artikel 3 en 4 vanuit het Faciliteitenbesluit van toepassing. Daarbij is geen bedrag per persoon van toepassing, maar wordt gerekend met een gewogen tarief wat jaarlijks aangepast wordt en het aantal BRP-ingeschrevenen wordt in mindering gebracht.

9. Welke verantwoordelijkheid pakken andere gemeenten in onze regio en zijn er regionaal afspraken gemaakt over aantallen op te vangen asielzoekers naar rato van inwoneraantal zodat het voor elke gemeente / elk dorp dragelijk blijft?

Vanuit de zogenaamde Landelijke Regietafel Migratie en Integratie, waarin het Rijk, provincies, gemeenten en het COA zitting hebben, krijgen provincies de opdracht om opvangplekken te realiseren. Het is aan de provinciale regietafels om de verdeling naar de gemeenten te vertalen. Voor nadere info verwijzen wij graag door naar het Ministerie Justitie en Veiligheid en de provincie Noord-Brabant.

10. Wat acht het COA een geschikte verdeling asielzoekers ten opzichte van reguliere inwoners?

De opvang van asielzoekers is altijd maatwerk. Dat geldt ook voor de locaties en gemeenten waar deze is gevestigd. Er zijn kleine gemeenten met een hele grote opvanglocatie waar zaken al decennia lang prima gaan en er zijn gemeenten die liever werken met kleinere locaties.

11. Vindt het COA ook niet dat draagvlak voor een dergelijk grote ontwikkeling, zeker in een klein dorp, kleine gemeenschap, cruciaal is voor het laten slagen van de asielzoekersopvang?
Het COA hecht veel waarde aan goed contact en draagvlak in de omgeving van een opvanglocatie. Het COA zet daar bij bestaande locaties ook op in.
12. Welke meerwaarde heeft dit voor de gemeente en Bakel en Milheeze in het bijzonder? .
Het bijdragen aan een nationale crisis, werkgelegenheid (personeel COA, mantelpartijen, aannemers, etc.), mogelijkheden voor vrijwilligerswerk, samenwerking met maatschappelijke organisaties, uitgaven van onze bewoners bij winkeliers, sociale cohesie, behoud van vastgoed, lokale initiatieven en inkomsten gemeente. Zie bijlage: brochure 'Maatschappelijk meerwaarde'.
13. Welke andere Peelgemeente zijn ook bereid (geweest) om een AZC te huisvesten?
Zie vraag 9. Het COA is ook met andere gemeenten in gesprek over vestiging van nieuwe locaties.
14. In de Peelregio moeten minimaal 450 opvangplekken gerealiseerd worden. Waarom moeten er hiervan al 300 in Bakel komen? Kan dit niet eerlijker verdeeld worden over de verschillende gemeenten?
Zie vraag 3, 9 en 13.
15. Is er een mogelijkheid alleen statushouders op te vangen?
Nee, omdat het COA in de basis geen statushouders opvangt. Een gevolg van de huidige woningcrisis is dat er (te) veel statushouders niet naar reguliere woningen doorstromen en nog steeds in reguliere AZC's verblijven. De huisvesting van statushouders is een taak van de gemeente.
16. Is er een mogelijkheid alleen gezinnen op te vangen?
Zie vraag 4. Het COA streeft op alle locaties naar een evenwichtige verdeling van de bewoners. Dit zal ook worden opgenomen in de bestuursovereenkomst.
17. Wat ontvangt een gemeente aan inkomsten als er AZC gehuisvest wordt?
Zie vraag 8 en 12.
18. Hoe worden deze ingezet? En is er dan ruimte om ontwikkelingen in Bakel extra te ondersteunen?
Dat is aan de gemeente. Geld wat de gemeente ontvangt, kan naar eigen inzicht door gemeenten worden uitgegeven en hoeft niet gekoppeld te zijn aan de opvang van asielzoekers.
19. Wat zijn de eventuele kosten voor een gemeente?
De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor het regelen van onderwijs, openbare orde, handhaving, burgerzaken, et cetera. Naast de vergoedingen die samenhangen met het hebben van een azc (zie antwoord vraag 8), ontvangt een gemeente hiervoor middelen uit het Gemeentefonds.
20. Als het AZC hier zou komen kunnen we dan voorwaarden stellen?
Op het moment dat een gemeente positieve uitspraak doet gaat het COA altijd in gesprek over de nadere invulling. Deze afspraken worden opgenomen in de bestuursovereenkomst en de aanvullende werkafspraken.
21. Kunnen we omdat we een maatschappelijk probleem oplossen eisen van de provincie, meer huizen te mogen bouwen en laten we deze dan met name in Bakel landen?

Wij kunnen geen uitspraken doen over bevoegdheden van de provincie en het Rijk. Het COA is alleen een uitvoeringsorganisatie en bepaalt geen beleid. Geadviseerd wordt om dit via de reguliere contacten met het Rijk en/of de provincie op te nemen. Wij kunnen in deze contacten faciliteren.

22. Kunnen we tegen buurgemeenten die geen eigen opvang zeggen: we lossen jullie opvangprobleem mede op dan verwachten wij dat jullie de komende 10 jaar onze statushouders opvangen. Zodat deze woningen vrij komen voor eigen inwoners?
Het is mogelijk met gemeenten in de regio en de provincie dit soort afspraken te maken. Dit ligt echter buiten onze invloedssfeer. Wij kunnen echter geen uitspraken doen over bevoegdheden van derden.
23. Is het mogelijk dat de raad door het COA bij wordt gepraat, zodat we een beter idee krijgen van een COA en hoe deze werkt? In dat kader is het misschien slim ook een bezoek te brengen aan een COA?
COA is zeker bereid een toelichting te geven aan de raad. Een locatiebezoek bij een bestaande locatie in de regio is een mogelijkheid die wij graag willen aanbieden.
24. Is er rekening gehouden met de reactivering Peel? Waarbij gevechtsvliegtuigen over dit terrein vliegen. Over het hoofd van mensen die al trauma's hebben van een oorlog? Wat voor reacties gaat dat oproepen?
Er zijn meer opvanglocaties in de buurt van of op militaire terreinen. Mocht in de praktijk blijken dat bewoner(s) hier problemen van ondervinden, dan zoeken en vinden wij een oplossing.
25. Aangezien de uitkomst eigenlijk al vaststaat, willen het volgende wel als overdenking meegeven. Zoals het eruit ziet, wordt dit een dikke nee. We lopen dan wel het risico dat het vervolgens afgedwongen wordt. We zijn bang dat we dan aan de voorkant geen eisen en voorwaarde kunnen stellen, wat nu misschien wel kan. Vraag zou daarom ook aan COA kunnen zijn: Stel dat het in een later stadium afgedwongen wordt, kunnen we dan de bezwaren en bedenkingen die nu leven en de eventuele voorwaarden dan alsnog meenemen?
Dat is niet aan ons maar aan het Ministerie. Het COA kan niet aanwijzen. Wel adviseren we alle gemeenten om met ons de regie te houden en niet te wachten op een aanwijzing.
26. De asielzoekers mogen overdag gewoon naar buiten, het zijn ook geen gevangenen. Maar er rijdt slechts een bus en die valt regelmatig uit. Moet er geen betere busverbinding komen zodat de asielzoekers makkelijk in bijv. Helmond kunnen komen? En daarmee ook de inwoners van Bakel en Milheeze.
Het COA is verantwoordelijk voor het vervoer van de bewoners naar verplichte afspraken. Wij bekijken zorgvuldig vooraf per opvanglocatie wat er verder mogelijk is. Veel bewoners verplaatsen zich per fiets, waarvoor wij ook verkeerslessen verzorgen. Openbaar vervoer is de verantwoordelijkheid van de gemeente en provincie.
27. Bekijkt het COA ook hoe de bereikbaarheid (o.a. openbaar vervoer) is voor de statushouders en neemt het daarin eventuele maatregelen mocht dit noodzakelijk zijn?
Vraag 26.
28. Welke dagbestedingsmogelijkheden worden doorgaans door het COA aangeboden en worden deze op andere locaties als voldoende beschouwd?
Onderwijs, taal, cursussen 'kennis van de Nederlandse maatschappij', sport- en spel-activiteiten, contact zoeken met derden (verenigingen, instanties etc), vrijwilligerswerk, zelfwerkzaamheid op en rondom locaties (schoonmaken, groenonderhoud, reparaties

etc.). Daarnaast bieden wij vergunninghouders een uitgebreid traject voor voorinburgering.

29. Hoe zien de betrokken partijen de integratie van 300 bij elkaar geplaatste asielzoekers in de kleine betrokken samenleving van Bakel?
Zie vraag 28. Het Coa gaat graag in overleg met maatschappelijke organisaties in de regio. Dit doen wij ook bij bestaande opvanglocaties. Onze ervaring is dat dit veel positieve energie bij alle partijen oplevert.
30. Welke voorbeelden zijn er bekend van de plaatsing van een AZC ter grootte van 300 personen in een dorp wat qua omvang vergelijkbaar is met Bakel?
Het AZC in Gilze vangt 1200 asielzoekers op. Gilze heeft 8140 inwoners. Het AZC in Sweikhuizen vangt 248 asielzoekers op en heeft in het dorp 661 inwoners (overigens heeft de Raad van Sweikhuizen besloten deze locatie op korte termijn structureel uit te breiden met 150 personen).
31. Hoe – en in welke taal – gaat er gecommuniceerd worden met de asielzoekers?
Onze bewoners weten zich enigszins te redden in westelijke talen, waar nodig maken wij gebruik van tolken. We proberen zoveel als mogelijk in het Nederlands te doen.
32. Worden er duidelijke afspraken gemaakt met het COA? Uit ervaring van andere gemeenten blijkt dat het lastig is om afspraken te maken met het COA.
Alle afspraken die wij met gemeente maken, leggen wij vast in een bestuursovereenkomst. Aanvullende werkafspraken zijn hier een onderdeel van. Dit heeft betrekking op de opvang en begeleiding van de opvanglocatie. Als betrouwbare overheid komen wij deze afspraken na.
33. Het COA heeft al personeelstekort. Hoe wordt gewaarborgd dat ze dit aan kunnen?
Het COA neemt volledige verantwoordelijkheid hiervoor. In elke sector heerst personeelstekort, zo ook bij ons. Tot op heden hebben wij voor onze locaties voldoende personeel kunnen vinden. Het COA is wat dat betreft een populaire werkgever en het is ons zelfs in deze tijd gelukt om afgelopen maanden honderden nieuwe collega's aan te trekken.
34. In hoeverre kan het COA rekening houden met de lokale woningbouwprogrammering, ook in het geval dat de plannen wijzigen of anders gaan verlopen?
Na besluitvorming door de gemeente, zullen in de planvorming met de gemeente en de Zorgboog hierover afspraken moeten worden gemaakt.

Locatie

1. Is er door het COA gekeken naar andere locaties in Gemert-Bakel? Graag zien we hiervan een overzicht inclusief een onderbouwing waarom deze locatie(s) afgefallen zijn
Omdat er ook andere partijen (eigenaren en tussenpersonen) betrokken zijn bij afgefallen locaties kunnen wij hier geen uitspraken over doen.
2. Onze zorg zit hem enerzijds in het aantal van 300 op de betreffende locatie. Dat vergt nog al wat van de locatie zelf en de omgeving. We vragen ons af of de omgeving dit wel kan dragen.
Daar hebben wij zorgvuldig onderzoek naar gedaan en houden permanent rekening met de beleving van de omgeving. Het COA bestaat ruim 25 jaar en hebben ruime ervaring met het beoordelen van de geschiktheid van een locatie inclusief omgeving.
3. Hoeveel hectares heeft het COA nodig voor beoogde opvang van asielzoekers op het terrein van landgoed Bakel?
Zie vraag 3 'Algemeen'.

4. In de bosrijke locatie liggen op dit moment nog St. Josefheil, de Hospice en het Kabouterbos. Daarnaast zijn er ook diverse bedrijfjes actief en zijn er op die plek inwoners die in verenigingsverband hun activiteiten ontplooiën. Bovendien wordt het gebied intensief bezocht door wandelaars en fietsers. Wij zouden graag zien dat deze activiteiten door blijven kunnen gaan en onze inwoners en bezoekers zich veilig blijven voelen om daarnaartoe te gaan.
 Vraag: Hoe gaat het COA het subjectieve veiligheidsgevoel van deze gebruikers van het Zorgboogterrein borgen? Hoe denken zij dit gevoel positief te kunnen beïnvloeden?
 Al deze activiteiten kunnen absoluut en veilig doorgaan. Bij het openen van een opvanglocatie wordt er regelmatig een klankbordgroep met omwonenden georganiseerd. Hier zijn een wijkagent en de gemeente bij aanwezig. Tijdens deze bijeenkomsten wordt er gesproken over wat er leeft in de omgeving, proberen wij vroegtijdig op de hoogte te zijn en waar nodig in te grijpen.
5. De locatie ligt geheel in het buitengebied zonder enige directe binding met de kern Bakel of de kern Milheeze. Voor het benodigde draagvlak en acceptatie is integratie in de lokale gemeenschap van groot belang. We willen graag dat de mensen die er komen meedoen in onze samenleving, iets nuttigs kunnen betekenen voor onze bedrijven en verenigingen. Wij zijn geen voorstander van enclaves of gettovorming.
 Vraag: Hoe wordt er voor gezorgd dat de mensen die er komen wonen kunnen integreren en gaan meedoen in de kernen? En in welk opzicht wordt er gestimuleerd om deze mensen aan het werk te helpen, dan wel, zich op een andere manier nuttig te maken voor onze gemeente?
 Wij hechten hier ook zeer aan. Dit is de basis voor een succesvolle locatie. Dit is een wisselwerking tussen COA en maatschappelijke organisaties in de regio. Voor integratie en acceptatie hebben wij mensen nodig in de kernen.
6. De locatie ligt aan een B-weg (Vlinkert) zonder voet- of fietspaden. Een weg die ook veelvuldig gebruikt wordt als ontsluitingsweg voor golfbaan de Stippelberg. Vraag: Hoe wordt een goede infrastructuur geborgd? En wie gaat dat betalen?
 De voorzieningen worden zorgvuldig onderzocht voordat wij naar de gemeente gaan. Dit doen we in goed overleg met de provincie, die uiteraard de verantwoordelijkheid heeft voor veilige openbare wegen.
7. Hoe ziet het COA het voortbestaan van de andere activiteiten op de locatie, zoals het kabouterbos, het dierenpark etc.?
 Het COA ziet geen redenen waarom bestaande activiteiten niet door zouden kunnen gaan.
8. Is het COA bekend met de zorgen van het Zorgboogpersoneel en de inwoners van de zorginstellingen en hoe wil men hiermee omgaan?
 Ja, wij zijn op de hoogte. Dit zal ook onderwerp zijn van bespreking in de klankbordgroep.
9. Vindt het COA ook niet dat met dit verzoek een halt wordt toegebracht aan de ontwikkeling van het gebied en dat dit ten koste gaat van bijvoorbeeld de woningbouwplannen hier?
 Het COA vindt dit niet.
10. Is er gekeken naar een spreiding over de gehele gemeente? Dus is het mogelijk om meerdere kleinere locaties te hebben?
 Zie vraag 3 onder 'Algemeen'.

Aantal en termijn

1. Het college wil een tussentijds besluitvormingsmoment inbouwen (no-go/go-moment) na 2 jaar op basis van evaluatie van eerste twee jaren. Kan het COA dit toezeggen?
Vraag bo.
Bij een positief besluit gaat het coa altijd in gesprek over voorwaarden. Dit kan worden meegenomen in het opstellen van de bestuursovereenkomst.
2. Het COA verwijst in hun brief naar het aantal van 300 mensen voor de locatie in Bakel. Staat dit aantal vast en is er een bepaalde "norm" waarmee het COA rekening houdt?
Zie vraag 3 onder 'Algemeen'. Dit is zorgvuldig onderzocht in het voortraject. Potentiële locaties worden beoordeeld met behulp van ons programma van eisen.
3. Mochten we verder gaan met het gevraagde verzoek, is er dan een harde toezegging dat het ook echt voor maximaal 10 jaar is en de gebouwde woningen na die 10 jaar beschikbaar zijn voor de inwoners van Gemert-Bakel?
In de bestuursovereenkomst worden wederzijdse afspraken gemaakt. Dit is een rechtsgeldig document, waar we ons als betrouwbare overheid hard aan houden.
4. Het aantal op te vangen asielzoekers (300) op een inwoneraantal van de kern Bakel van bijna 6000 is best fors te noemen. Een compleet nieuwe woonwijk in de "achtertuin van Bakel" met bewoners uit andere landen doet niet alleen wat met het veiligheidsgevoel van mensen maar geeft ook scheve ogen. Immers, eigen inwoners wachten erg lang op het vinden van woonruimte en hebben het gevoel zelf niet aan de beurt te komen.
Vraag: Waarom wordt er niet gekozen voor kleinschaliger opvang op andere locaties in onze gemeente?
Zie vraag 3 onder 'Algemeen'. De opvang van asielzoekers is onderdeel van het Rijks beleid.
5. De noodopvang is voor een periode van twee jaar. De reguliere opvang 5 tot 10 jaar.
Vraag: Is het ook mogelijk om te kiezen voor in eerste instantie noodopvang voor twee jaar en in die periode te beslissen over wel of geen reguliere opvang plaats kan gaan vinden? Zo ja of nee, wat zijn dan de voor- en de nadelen hiervan?
Dit zal moeten blijken uit de planvorming voor beide opvangvormen. Daarbij onderzoeken wij de technische en financiële haalbaarheid. Over het algemeen geldt dat een langere bestuursovereenkomst meer mogelijkheden biedt voor een investering in een kwalitatief goede opvang. Ook leiden langdurigere locaties tot meer stabiliteit en rust in de asielopvang en voor de omgeving, waardoor een crisis zoals die momenteel aan de orde is, mogelijk voorkomen kan worden.
6. In de brief van het COA staat dat "dit alles onder voorbehoud van financiële en technische haalbaarheid" is. Het COA wil graag 300 tijdelijke en 300 reguliere opvangplekken. De 300 tijdelijke opvangplekken zijn voor een duur van minimaal 2 jaar, het kan dus langer. Dat zou in extremis kunnen betekenen dat er op een gegeven moment 600 plekken zijn (in een overloop situatie)?
Bij de start van de realisatie voor de langdurige opvangplekken, stopt de noodopvang. In de bestuursovereenkomst maken we harde afspraken over het maximaal op te vangen aantal asielzoekers, ongeacht of het tijdelijk of regulier is.
7. Hoeveel asielzoekers zijn we als gemeente verplicht op te vangen?
Gemeenten zijn nu nog niet juridisch verplicht om asielzoekers op te vangen. Opvang van asielzoekers is een maatschappelijke opgave waar gemeenten een rol hebben. Zie ook vraag 9 onder 'Algemeen'.
8. Zijn 300 asielzoekers op een kern als Bakel niet aan de hoge kant en wat houdt dat in voor de voorzieningen in Bakel?

Vooraf onderzoeken wij of de aantallen passend zijn bij de locatie. COA acht dit geschikt.

9. Kunnen we eisen dat we maar 150 asielzoekers opvangen?
Dat is besluitvorming van de gemeente. COA bepaalt samen met gemeente hoeveel mensen er worden opgevangen. Dit wordt in de bestuursovereenkomst opgenomen. Het hoeft geen toelichting – gezien alle berichten in de media over schrijnende omstandigheden in onder andere Ter Apel – dat de behoefte aan meer opvangplekken groot is. Ook geeft een grotere opvang meer mogelijkheden voor het bieden van kwalitatief goede opvang met goede voorzieningen.
10. In de brief wordt gesteld 2 jaar 300 personen in tijdelijke noodopvang en tevens daarna 300 personen in de nieuwbouw. Kan het COA garanderen dat na 2 jaar de nood niet zo hoog is dat het en en wordt (opvang 600)?
Zie vraag 6. Aanpassingen van een bestuursovereenkomst zijn altijd tweezijdig.
11. Kan het COA garanderen dat na 10 jaar de locatie wordt teruggegeven aan de Zorgboog? Zodat de geplande woningen alsnog daar gebouwd kunnen worden?
Ja. Dit zal worden opgenomen in de bestuursovereenkomst en de overeenkomst met de Zorgboog.
12. Waarom moet er opgevangen worden voor de langere termijn, is 2 jaar al niet ruim voldoende?
Instroom is bepalend. Afschaling daarmee ook.
13. Wat is de ervaring van het COA met betrekking tot de staat van de huizen waar 8 jaar asielzoekers in hebben verbleven? De angst heerst dat deze uitgeleefd zijn.
COA hanteert op alle opvanglocaties huisregels over het gebruik. Daarnaast worden de bewoners hierin begeleid en is een projectregisseur verantwoordelijk voor het onderhoud. Met de Zorgboog maken wij in een overeenkomst afspraken over de staat bij oplevering einde gebruik. Wij ervaren hier op andere plekken in Nederland geen problemen mee.

Veiligheid

1. Kan het COA de veiligheid van onze inwoners garanderen? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?
COA is verantwoordelijk voor de veiligheid binnen de hekken van de opvanglocatie. De gemeente voor het gebied daarbuiten. Zowel voor de veiligheid binnen als buiten werken politie, gemeenten en het COA nauw samen.
2. Stel voor dat er zich incidenten voordoen waarbij politie betrokken wordt; is er dan de mogelijkheid om het “contract” open te breken en het COA te verzoeken om binnen een x-periode een andere locatie te zoeken?
In de bestuursovereenkomst worden ook afspraken gemaakt over de mogelijkheden om tussentijds te beëindigen.
3. Hoe houdt het COA zicht op de asielzoekers en zijn er afspraken te maken dat er na een bepaald tijdstip geen bewoners van het AZC meer buiten het terrein mogen komen/zijn?
Bewoners worden niet geïnstrueerd om binnen te blijven en zijn vrij om te gaan en staan zoals iedereen in Nederland.
4. Hoe kan het COA de veiligheid waarborgen of het gevoel van onveiligheid wegnemen?
Zie vraag 1 onder ‘Veiligheid’ en vraag 4 onder ‘Locatie’.
5. Heeft het COA rekening gehouden met dit gevoel bij hun verzoek voor deze locatie en welke lering trekt het COA uit eerdere aanvragen?

Het COA heeft veel ervaring met deze situatie. COA is belast met de opvang en begeleiding van asielzoekers. Wij nemen vanzelfsprekend de eerder opgedane ervaringen mee bij nieuwe opvanglocaties.

6. Hoe is de beveiliging op het terrein en daarbuiten geregeld?
Alle opvanglocaties zijn 24/7 bezet door personeel en beveiliging. Buiten de hekken is de gemeente verantwoordelijk en daar maken we afspraken over. Het COA heeft geen handhavingsbevoegdheid buiten de locatiegrenzen.
7. Nemen jullie in het besluit ook mee wat dit in andere dorpen in ons land teweeg heeft gebracht?
Ervaring van andere locaties nemen wij altijd mee.
8. Hoe gaat de gemeente en het COA de overlast handhaven, met een tekort aan politieagenten, die het al zo druk hebben?
Zie vraag 1.
9. Hoe wordt de veiligheid van het personeel en de bewoners van het Zorgboog-terrein gewaarborgd?
Zie vraag als 1 en 6.

Onderwijs

1. Mochten er leerplichtige kinderen geplaatst worden, waar en hoe moeten zij naar school?
Dit zal in overleg met de scholen in de regio worden geregeld, waarbij gemeenten en COA samen optrekken gezien de verantwoordelijkheid van de gemeente voor het onderwijs. COA is verantwoordelijk voor het leerlingenvervoer. Over deze aspecten maken we goede afspraken, onder andere over de financiering van onderwijshuisvesting voor basisonderwijs op grond van de OHBA-regeling.
2. Is het primair en voorgezet onderwijs voldoende in staat een extra stroom leerlingen te verwerken?
Zie vraag 1.
3. Wat betekent de plaatsing van 300 asielzoekers voor de kwaliteit van het onderwijs in Bakel? Met name wanneer meerdere niet-Nederlands sprekende kinderen ook onderwijs moeten volgen. Hoe borgen we dan dat de overige leerlingen voldoende aandacht krijgen en het niveau van het onderwijs niet daalt? Of volgen deze kinderen dan buiten Bakel onderwijs?
Kinderen vanaf 12 jaar gaan naar de Internationale schakelklas. Het basisonderwijs biedt hier oplossingen voor. Waar nodig gaan wij in gesprek met gemeente en onderwijsinstellingen.
4. Hoe is de kinderopvang van kinderen op het AZC geregeld? Gaan deze in Bakel naar de regulier opvang of worden ze opgevangen op de locatie zelf?
Deze worden opgevangen in het asielzoekerscentrum.

Gezondheidszorg

1. Is het COA in staat om de asielzoekers de zorg en (mentale) ondersteuning te bieden die nodig is? Denk hierbij aan huisartsenzorg, vaccinaties maar ook de inzet van psychologen etc.
Het kunnen aanbieden van gezondheidszorg is randvoorwaardelijk voor opening van opvanglocaties. Het COA maakt hierbij gebruik van de landelijke medische organisatie

GZA (Gezondheidszorg Asielzoekers), die zorgt voor zaken als huisartsen, geestelijke gezondheidszorg etc.

2. Worden asielzoekers na aanmeldprocedure allemaal gevaccineerd volgens het rijksvaccinatieprogramma van de overheid en tegen corona?
Ja, alle asielzoekers worden bij binnenkomst medisch gescreend en krijgen het Rijksvaccinatieprogramma aangeboden. Net zoals iedere Nederlander staat het onze bewoners vrij om hier gebruik van te maken.
3. Het blijkt dat het COA haar eigen medische hulpdienst heeft. Desalniettemin zal er een beroep gedaan worden op de reguliere medische zorg, bijv. ziekenhuis. Is onderzocht of deze extra druk op de reguliere zorg verwerkt kan worden?
De eerstelijnszorg wordt met GZA opgenomen. De tweedelijnszorg komt voor rekening van ziekenhuizen, specialisten en andere organisaties in de regio.
4. Welke gevolgen heeft de plaatsing van 300 asielzoekers voor de basiszorg in de omgeving? Huisartsen, ziekenhuizen, wijkzorg, fysiotherapie etc.
Zie vraag 3.

Waardedaling woningen

1. Wat zal dit gaan betekenen voor de waarde van onze woning, die zullen gaan dalen komen jullie ons hierin tegemoet?
Uit een rechterlijke uitspraak en onderzoek blijkt dat de waardeinstijging of -daling van woningen niet in verband staat met de aanwezigheid van een AZC in de omgeving.

Vrije tijd / dagbesteding

1. Welke dagbestedingsmogelijkheden worden doorgaans door het COA aangeboden en worden deze op andere locaties als voldoende beschouwd? We moeten ervoor waken dat de verveling toe slaat en mensen zich gaan vervelen met alle, eventuele, gevolgen van dien.
Zie vraag 28 onder 'Algemeen'.
2. Wat biedt het COA aan als het gaat om dagprogramma's voor kinderen en voor volwassenen?
Zie vraag 28 onder 'Algemeen'.
3. In hoeverre neemt het COA/Rijk de kosten voor haar rekening van het benodigde vluchtelingenwerk dat in Gemert-Bakel door Lumens wordt uitgevoerd en wat wordt hierbij verwacht van het lokale vluchtelingenwerk?
COA maakt afspraken met Vluchtelingenwerk op de locatie.

Communicatie

1. Mocht de locatie doorgaan worden omwonenden dan actief betrokken bij alles wat speelt rondom het AZC? Nu en in de toekomst?
Absoluut, zie verder vraag 4 'Locatie'.
2. Is het mogelijk een participatie groep op te richten? Die als volwaardige partner op kan komen voor belangen inwoners Bakel. Is hier ervaring mee?
Zie vraag 1. Hier staan wij voor open en is ervaring mee.
3. Komt er een vast aanspreekpunt vanuit de COA welke dagelijks bereikbaar is?
Ja. Elke opvanglocatie beschikt over een locatiemanager. Tevens is de opvanglocatie 24/7 op een vast nummer en e-mailadres bereikbaar.

Een opvanglocatie in uw gemeente:

het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) gaat graag met u in gesprek.

Samen kom je tot de beste oplossingen en bereik je meer. Het COA vangt asielzoekers en statushouders op en begeleidt hen naar een toekomst binnen of buiten Nederland. Het COA gaat graag met uw gemeente in gesprek over een mogelijke samenwerking. Door een open gesprek te voeren over hoe we elkaar als partners kunnen versterken, kunnen we tot goede, verrassende concepten komen, die ook voor uw gemeente en inwoners van toegevoegde waarde zijn. Dat is belangrijk voor het draagvlak in uw gemeente, in het belang van onze bewoners en vormt de basis voor een duurzame samenwerking.

Wat kan het COA uw gemeente bieden? Een duurzame maatschappelijke meerwaarde voor uw gemeente

Het opvangen en begeleiden van asielzoekers en het integreren van nieuwkomers is slechts een van de vele uitdagingen waar we als Nederland voor staan. Wij gaan graag met u in gesprek over de uitdagingen en vraagstukken waar uw gemeente mee te maken heeft, en hoe wij daar een constructieve bijdrage aan kunnen leveren. Op die manier creëren we maatschappelijke meerwaarde voor de lange termijn: voor de inwoners van uw gemeente en de bewoners van het COA.

Maatwerk voor uw gemeente

De maatschappelijke meerwaarde van een asielzoekerscentrum bestaat uit zaken die zich niet alleen in geld laten uitdrukken. Denk aan een plek voor ontmoeting

met gedeelde faciliteiten, het behoud van maatschappelijk vastgoed, het versterken van de sociale cohesie binnen de gemeente, het in tijden van lage instroom bieden van woonruimte aan andere groepen woningzoekenden of het geven van een impuls aan ondernemerschap of het onderwijs in uw gemeente. In iedere gemeente is de situatie weer anders: maatwerk dus.

De meerwaarde van een COA-locatie voor uw gemeente!

- Verkrijgen van synergie door de combinatie van functies (wonen, werken, recreëren) en gedeelde voorzieningen
- Versterken van sociale cohesie door ontmoeting, vrijwilligerswerk, integratie- en participatieactiviteiten
- Extra inkomsten voor lokale ondernemers
- Terugdringen woningtekort door de combinatie van opvang asielzoekers en andere woningzoekenden, gelijktijdig of na elkaar
- Behoud van maatschappelijk, monumentaal en cultureel vastgoed
- Vergroten van de werkgelegenheid
- Meer leerlingen voor scholen en meer inwoners voor meer publieke voorzieningen
- Stimuleren van gebiedsontwikkeling en stedelijke ontwikkeling
- Eerder starten en optimaliseren van de inburgering, participatie en integratie van statushouders
- Bijdragen aan lokale initiatieven en activiteiten door onze bewoners
- Financiële bijdragen voor gemeenten via de Faciliteitenregeling en de Regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers (OHBA)

Nieuwsgierig wat het COA voor uw gemeente kan betekenen?

Wij gaan graag met u in gesprek. Neem contact op met het COA om een kennismakingsafspraak te maken en/of een inspirerende werksessie in te plannen.

Contactgegevens: VastgoedenFacilitair@coa.nl of bellen met 088-71570000

Voor meer informatie ga naar: coa.nl/azcingemeente of scan de QR code.

Scan now

Een opvanglocatie in uw gemeente:

het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) gaat graag met u in gesprek.

Meer informatie:

coa.nl/azcingemeente

Scan now

Samen kom je tot de beste oplossingen en bereik je meer. Het COA vangt asielzoekers en statushouders op en begeleidt hen naar een toekomst binnen of buiten Nederland.

We zijn daarbij regelmatig in gesprek met gemeenten over de ontwikkeling van locaties, en hoe de komst van een asielzoekerscentrum (azc) een verrijking kan zijn voor de lokale gemeenschap.

Wij gaan graag in gesprek over de uitdagingen en vraagstukken waar een gemeente mee te maken heeft, en hoe wij daar een constructieve bijdrage aan kunnen leveren. Op die manier creëren we maatschappelijke meerwaarde voor de lange termijn; voor de inwoners van uw gemeente en de bewoners van het COA.

© Mariette Carstens

“Het COA wil graag een structurele samenwerkingsrelatie opbouwen met gemeenten. Door een open gesprek te voeren over hoe we elkaar als partners kunnen versterken, kunnen we tot goede, verrassende concepten komen. Dat is belangrijk voor het draagvlak in uw gemeente, in het belang van onze bewoners en vormt de basis voor een duurzame samenwerking.”

Maatwerk

Die maatschappelijke meerwaarde van een asielzoekerscentrum bestaat uit zaken die zich niet alleen in geld laten uitdrukken. Denk aan een plek voor ontmoeting met gedeelde faciliteiten, het behoud van maatschappelijk vastgoed, het versterken van de sociale cohesie binnen de gemeente, het in tijden van lage instroom

bieden van woonruimte aan andere groepen woningzoekenden of het geven van een impuls aan ondernemerschap. In iedere gemeente is de situatie weer anders: maatwerk dus. Om een indruk te geven, hebben we een aantal voorbeelden verzameld.

Behoud en verduurzaming van markante gebouwen en monumenten

In het hart van de stad Maastricht staat het karakteristieke monumentale gebouw van de Provinciale Limburgse Energie Maatschappij (PLEM). Het pand was zwaar verouderd en had zijn bestemming verloren. Het oude PLEM-gebouw is verbouwd en verduurzaamd. Ernaast staan nu vijf nieuwe woonblokken, die eventueel ook voor andere doeleinden geschikt zijn. Het is daarmee het grootste azc van Limburg, en ook een van de meest duurzame van het land. Het nieuwe opvangcentrum, dat plaats biedt aan maximaal 650 mensen, is in de eerste helft van 2020 in gebruik genomen. Een mooi voorbeeld van stedelijke ontwikkeling.

Wethouder Anita Bastiaans van de gemeente Maastricht:

“Inmiddels maakt het azc echt onderdeel uit van de buurt. Door de open en vriendelijke manier van bouwen denkt menigeen hier in een nieuwe woonwijk te zijn beland en dat is precies wat we willen uitstralen: toegankelijk en in verbinding met elkaar. Zaak is om ook in verbinding en gesprek met elkaar te blijven. Ook over zaken die mogelijk minder soepel verlopen. De gemeente heeft samen met het COA en andere partners een stevig netwerk gebouwd en daardoor kunnen we onze verbindende rol met de buurt waarborgen.”

Naar een flexibel en effectief asielsysteem

Op dit moment werkt de rijksoverheid samen met het COA aan de flexibilisering van het asielsysteem. In het nieuwe asielsysteem is het onder meer de bedoeling om COA-locaties ook in te zetten voor andere doelgroepen op het moment dat er minder opvangplekken voor asielzoekers nodig zijn. Dit betekent dat we op een opvanglocatie, naast asielzoekers en statushouders, ook andere groepen woningzoekenden gelijktijdig of na elkaar onderbrengen. Denk bijvoorbeeld aan spoedzoekers, studenten of jongeren. Het gemengd wonen van diverse groepen woningzoekenden draagt bij aan de sociale verbinding in de wijk en het vergroot het draagvlak voor asielopvang.

Multi-inzetbare woonruimte voor verschillende doelgroepen

Met multi-inzetbare opvangplekken brengen we op opvanglocaties, naast asielzoekers en statushouders, ook andere groepen woningzoekenden onder. Denk hierbij aan spoedzoekers, studenten of jongeren. Zo kunnen we beter inspelen op groei en krimp: we hoeven hierdoor niet steeds locaties te openen en te sluiten. Gemengd wonen heeft bovendien een positief effect op de activering van asielzoekers. Het draagt bij aan sociale verbinding in de wijk en het vergroot het lokale draagvlak voor asielopvang.

De gemeente Utrecht bedacht samen met het COA in 2016 een vernieuwende aanpak voor integratie van asielzoekers: Plan Einstein. Aanvankelijk werd dit opgezet aan de toenmalige locatie aan de Einsteindreef. Sinds de sluiting van die locatie wordt Plan Einstein gerealiseerd vanuit het azc aan de J. Haydnlaan. Dit

© Jan Scheerder

© Mariette Carstens

is de plek waar mooie ontmoetingen plaatsvinden. Waar bewoners van het azc en buurtbewoners uit de omliggende wijken samen leven, samen leren en samen werken. Plan Einstein beoogt asielzoekers én buurtbewoners aan te moedigen, te activeren en te stimuleren om in actie te komen en te blijven. Het totaalpakket bepaalt het succes. Het uitgangspunt is: als goede burensamenleven. Daar wordt aan gewerkt door verbindende activiteiten te organiseren en te investeren in integratie. Dit gebeurt onder meer door bijeenkomsten en cursussen voor zowel asielzoekers als buurtbewoners aan te bieden. Vanuit de gedachte: we zijn allemaal wereldburgers.

Zie ook www.plan-einstein.nl.

Potentiële meerwaarde van een COA-locatie

- Verkrijgen van synergie door de combinatie van functies (wonen, werken, recreëren) en gedeelde voorzieningen
- Versterken van sociale cohesie door vrijwilligerswerk, integratie- en participatieactiviteiten
- Extra inkomsten voor lokale ondernemers
- Terugdringen woningtekort door de combinatie van opvang asielzoekers en andere woningzoekenden, gelijktijdig of na elkaar
- Behoud van maatschappelijk, monumentaal en cultureel vastgoed
- Vergroten van de werkgelegenheid
- Meer leerlingen voor scholen en meer inwoners voor meer publieke voorzieningen
- Stimuleren van gebiedsontwikkeling en stedelijke ontwikkeling
- Eerder starten en optimaliseren van de inburgering, participatie en integratie van statushouders
- Bijdragen aan lokale initiatieven en activiteiten door onze bewoners
- Financiële bijdragen via de Faciliteitenregeling en de Regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers (OHBA)

Doorgaande inburgeringslijn van COA naar gemeenten

Met de invoering van de Wet inburgering 2021 per 1 januari 2022 heeft de gemeente vanaf het moment van koppeling de regie over het inburgeringstraject van een statushouder bij het COA, kan de gemeente al een start maken met de inburgering van de statushouder. Als deze nieuwkomers al in een azc in (de nabijheid van) de gemeente verblijven, geeft dat de gemeente meer mogelijkheden om al daadwerkelijk met deze nieuwkomers hun inburgeringstraject vorm te geven. Zo kunnen zij dan bijvoorbeeld al deelnemen aan inburgerings- en participatieactiviteiten in en rond de gemeente.

© Inge van Mill

Werkessie meerwaarde COA-locatie “Brainstormen over wat we voor elkaar kunnen betekenen”

De werksessies met een gemeente over meerwaarde hebben tot doel om tot een gezamenlijk gedragen toekomstbeeld van een azc te komen. Zo onderzocht het COA samen met de gemeente Oisterwijk de mogelijkheden voor de herontwikkeling van een van de oudste azc's. De relatie met de gemeente Oisterwijk was al erg goed, maar de inzet was met elkaar een nog betere verbinding van het azc met de omgeving en de inwoners van Oisterwijk te realiseren. Een aantal brainstormsessies resulteerde in een gezamenlijke visie op de herontwikkeling, die vervolgens vertaald is naar een visiedocument en een beknopt stappenplan voor het vervolg. Door in het vervolgtraject continu te reflecteren aan de visie én de samenwerking met de gemeente, maar

ook marktpartijen op te blijven zoeken, waarborgt het COA dat het nieuwe azc straks ook daadwerkelijk de beoogde maatschappelijke meerwaarde kan leveren. Zo is onderwijs momenteel een belangrijk aspect van het azc in Oisterwijk en zal ook in het nieuwe azc ruimte worden geboden aan de betrokken scholen om goed onderwijs te verzorgen. Dit kan alleen als de samenwerking met alle partijen goed is. De gemeente Oisterwijk en het COA zijn overtuigd van de kansen voor het azc en de omgeving en die overtuiging is vastgelegd in de bestuurs-overeenkomst met een looptijd van maar liefst 25 jaar. De gemeente Oisterwijk en het COA zijn over en weer gecommitteerd aan elkaar en dat is voorwaardelijk voor een succesvolle ontwikkeling.

© Inge van Mill

Nieuwsgierig wat het COA voor uw gemeente kan betekenen?

Wij gaan graag met u in gesprek.
Neem contact op met het COA om een kennismakingsafspraak te maken en/of een inspirerende werksessie in te plannen.

